

Bruksela, 10 stycznia 2022 r.
(OR. fr)

5015/22

LIMITE

FISC 1
ECOFIN 1

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr poprz. dok.:	15294/21 - COM (2021) 823 final
Dotyczy:	Dyrektywa w sprawie ustanowienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania dla grup przedsiębiorstw wielonarodowych w Unii Europejskiej – Debata orientacyjna

I. Najważniejsze zmiany i aktualna sytuacja

1. 8 października na szczepku otwartych ram OECD/G-20 w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS) wypracowano porozumienie w sprawie reformy międzynarodowych zasad opodatkowania zysków przedsiębiorstw wielonarodowych. Wszystkie państwa członkowskie UE, które przystąpiły do otwartych ram, przyłączyły się do oświadczenia w sprawie dwufilarowego rozwiązania w celu stawienia czoła wyzwaniom w dziedzinie opodatkowania wynikającym z cyfryzacji gospodarki. W swoich konkluzjach z 27 listopada 2020 r. Rada wyraziła już swoje stałe poparcie dla prac prowadzonych na szczepku otwartych ram¹.
2. Jak wynika z reakcji opinii publicznej, porozumienie to, które skupia obecnie 137 państw i jurysdykcji, stanowi ważny krok w kierunku skutecznego i sprawiedliwego systemu opodatkowania zysków.

¹ Dok. ST 13350/20.

3. Minimalne skuteczne opodatkowanie („drugi filar”) zasadniczo opiera się na dwóch zasadach, które należy stosować w prawie krajowym („zasady GloBE – globalne zasady przeciwdziałania erozji bazy podatkowej”): (i) zasadzie włączenia dochodu (*Income Inclusion Rule – IIR*), zgodnie z którą jednostka dominująca grupy wielonarodowej jest objęta podatkiem wyrównawczym ze względu na to, że podmioty wchodzące w jej skład są objęte niskim opodatkowaniem; oraz (ii) zasadzie niewystarczająco opodatkowanych płatności (*Undertaxed Payment Rule – UTPR*), zgodnie z którą podmiot dokonujący płatności na rzecz innego podmiotu należącego do tej samej grupy, którego nisko opodatkowany dochód nie podlega opodatkowaniu na podstawie IIR, może odmówić odliczenia tej płatności lub wymagać równoważnej korekty.
4. Zasady te skutkują nałożeniem podatku wyrównawczego do minimalnego poziomu, poprzez odniesienie do efektywnej stawki podatkowej obliczonej na podstawie jurysdykcyjnej i z wykorzystaniem wspólnych definicji dotyczących odnośnych podatków i bazy podatkowej określonej poprzez odniesienie do wyniku finansowego brutto. Zasady te mają zastosowanie do przedsiębiorstw wielonarodowych, których obroty wynoszą co najmniej 750 mln EUR na ich rachunkach finansowych. Referencyjna minimalna stawka podatkowa, zarówno w odniesieniu do IIR i UTPR, wynosi 15 %.
5. Zasady GloBE przewidują wyjątki oparte na wyłączeniu odnoszącym się do ekonomicznej istoty transakcji i przewidujące wyłączenie kwoty dochodu odpowiadającej stałemu odsetkowi (5 %) wartości księgowej netto środków trwałych i wartości kosztów wynagrodzeń. W ciągu pierwszych dziesięciu lat przepisy przejściowe przewidują, że to wyłączenie powiązane z ekonomiczną istotą transakcji początkowo będzie dotyczyć 8 % wartości księgowej środków trwałych i 10 % kosztów wynagrodzeń. W odniesieniu do środków trwałych odsetek ten będzie następnie zmniejszany co roku o 0,2 % w ciągu pierwszych pięciu lat, a w pozostałym okresie – o 0,4 %. W odniesieniu do kosztów wynagrodzeń odsetek ten będzie zmniejszany co roku o 0,2 % w ciągu pierwszych pięciu lat, a w pozostałym okresie – o 0,8 %.
6. Zasady GloBE przewidują również wyłączenie *de minimis* w odniesieniu do jurysdykcji, w których obroty danych przedsiębiorstw wielonarodowych wynoszą mniej niż 10 mln EUR, a ich zyski nie przekraczają 1 mln EUR.

7. Zgodnie z październikowym oświadczeniem przyjętym na szczepku otwartych ram OECD/G-20, drugi filar powinien zostać przekształcony w przepisy prawne w 2022 r., tak by móc wejść w życie w 2023 r., a zasada UTPR powinna zacząć obowiązywać w 2024 r.
8. 14 grudnia 2021 r. na szczepku otwartych ram OECD/G-20 w drodze konsensusu przyjęto modelowe zasady, które nadają skuteczność oświadczeniu z października 2021 r. w sprawie przepisów regulujących zasady GloBE i określają stosowne mechanizmy. Te modelowe zasady zostały opublikowane 20 grudnia.

II. Przedmiot proponowanej dyrektywy

9. W celu zapewnienia, by zasady GloBE były wdrażane w sposób spójny i zgodny z prawem UE, 22 grudnia 2021 r. Komisja Europejska przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie globalnego minimalnego poziomu opodatkowania dla grup przedsiębiorstw wielonarodowych w UE².
10. Ten wniosek dotyczący dyrektywy zawiera przepisy regulujące stosowanie przez państwa członkowskie podatku wyrównawczego z tytułu nisko opodatkowanych dochodów podmiotów wchodzących w skład grupy. Wniosek obejmuje dostosowanie do modelowych zasad OECD, uzasadnione koniecznością przestrzegania prawa pierwotnego UE: choć modelowe zasady OECD wymagają stosowania IIR wyłącznie do podmiotów zagranicznych, tj. mających siedzibę w innej jurysdykcji niż główna siedziba grupy, to – aby dyrektywa była zgodna ze swobodą przedsiębiorczości – IIR musi mieć zastosowanie również do podmiotów krajowych.

² Dok. ST 15294/21.

11. Wszystkie pozostałe elementy porozumienia OECD (zakres zastosowania, odsetki, wyłączenia itp.) pozostają bez zmian. Jak przewidziano w modelowych zasadach OECD, wniosek dotyczący dyrektywy umożliwi państwom członkowskim wybranie rozwiązania przewidującego nałożenie krajowego podatku wyrównawczego na nisko opodatkowane podmioty będące ich rezydentami. Państwa członkowskie, które wybiorą to rozwiązanie, będą musiały obliczyć krajowy podatek wyrównawczy zgodnie z zasadami GloBE w wersji zawartej w dyrektywie. Podatek wyrównawczy należny w danym kraju zostanie odliczony na poziomie jednostki dominującej grupy, która w dalszym ciągu będzie odpowiedzialna za obliczenie podatku wyrównawczego dla całej grupy.
12. We wniosku wyznaczono termin transpozycji dyrektywy na dzień 31 grudnia 2022 r., tak by przepisy krajowe transponujące dyrektywę stały się skuteczne zgodnie z harmonogramem wdrożenia przyjętym na szczelnie otwartych ram OECD/G20 w zakresie BEPS (2023 r.).
13. Oprócz konieczności dostosowania zakresu zastosowania IIR w celu zapewnienia zgodności z prawem pierwotnym UE przyjęcie tej dyrektywy przyczyni się do realizacji drugiego celu. Z czasem zapewni ona bowiem wysoki poziom koordynacji krajowych przepisów państw członkowskich wdrażających drugi filar i zagwarantuje większą pewność prawa i stabilność; dzięki temu uniknie się sytuacji, w których przedsiębiorstwa wielonarodowe działające na jednolitym rynku musiałyby się zmagać z rozbieżnymi przepisami. Co więcej, wejście w życie drugiego filaru w całej UE w jednym terminie, zgodnie z harmonogramem wdrażania określonym przez OECD, będzie wyraźnym sygnałem zaangażowania państw członkowskich w działania na rzecz zapobiegania „równaniu w dół” w obszarze opodatkowania działalności gospodarczej.

III. Dalsze kroki

14. Prezydencja francuska zamierza przeznaczyć wszelkie niezbędne zasoby, by przeprowadzić techniczną analizę wniosku; a zatem w dziedzinie opodatkowania pierwsze miesiące tego półrocza zostaną poświęcone temu dossier. Analiza tego tekstu w ramach Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych rozpoczęła się już 4 stycznia (na szczeblu ekspertów), a następnie 6 stycznia 2022 r. przeprowadzono wymianę poglądów na forum Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych (wysoki szczebel). Dyskusje te pokazały, że delegacje zgadzają się co do priorytetowego znaczenia tego dossier i przywiązują przy tym szczególną wagę do harmonogramu przyjęcia i transpozycji nowych zasad.
15. Po zakończeniu prac technicznych nad proponowaną dyrektywą, zostanie ona przekazana Radzie (Ecofin) w celu wypracowania porozumienia politycznego, tak by parlamenty narodowe miały wystarczająco dużo czasu na przyjęcie przepisów krajowych niezbędnych do jej transpozycji. Ministrowie będą na bieżąco informowani na forum Rady (Ecofin) o postępach poczynionych na szczeblu technicznym.
16. Komitet Stałych Przedstawicieli jest zatem proszony o zaproponowanie Radzie, by w celu udzielenia wskazówek politycznych dotyczących dalszej analizy technicznej tego tekstu, przeprowadziła wymianę poglądów na następujące tematy:
 - a) Czy zgadzają się Państwo z celem polegającym na transpozycji, w sposób spójny i zgodny z prawem UE, przedmiotowych zasad wynikających z międzynarodowego porozumienia w sprawie drugiego filara?
 - b) Czy zgadzają się Państwo, że techniczną analizę tego tekstu należy przeprowadzić w trybie priorytetowym, tak by jak najszybciej osiągnąć porozumienie i uwzględnić niezbędne terminy transpozycji?